

P A L O T A I

K R Ó N I K A

a csanádpalotai Kelemen László Művelődési Ház honismereti
körének lapja

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Borítólap: Vass Józsefné

Lektorálja: Kiss Dezsőné

Kiadja: Nagyközségi Közös Tanács Kelemen László Művelődé-
si Háza

Felelős kiadó: Kovács Sándor művelődési ház igazgató

/ Mit tehetek én arról, hogy engem
Az Ur 1905. március 22 napján - mikor
a gólyák megérkeznek - földszinre tett és.../

az Élet honlokön csókolt,
Sorsuram neg kézenfogott;
Ánor, ezt látva ráncsodált
S szerelennel sziven dobott.

Azóta minden bűnönért,
- Ha felel /?/ - csak az Ur felel,
Mert Isten az, ki engemet,
Hol elgáncsol, hol felenel.

/Asztalos P. Kálnán/

80. születés napján sok szeretettel köszöntjük a község egész lakossága nevében Asztalos P. Kálnánt Csanádpalota nagy hírű ismerőjét, a honismereti mozgalom helkes elindítóját és őrzőjét. Kivánjuk, hogy még hosszú időn keresztül segítse munkájával tudásával szülőfaluját, Csanádpalotát.

KELEMEN LÁSZLÓ

/folytatás/

12./ Anyagi és egyéb nehézségek

Azalatt az idő alatt, amíg Unwerth gróffal folyt a munka, a színészeket Kelemen László, anyagilag támogatta. Közben édesapja Kelemen Mihály beteg lett, minden pénze orvosságra kellett. Édesapja 1791 dec. 29-én meghalt. Rendezetlen adósságban éltek. Váradi Mihály sógora 300, más idegenek 400.-Ft-ot adtak neki. Pest megye megengedte Kelemen Lászlónak, hogy a szintársulat részére gyűjthessen. Mivel a két közsínház Unwerth tulajdonában volt, megvették Raischl Ferenc budai ácsától a faépületet, amit átalakítottak színházzá. Ehhez a vételhez Battyhányi János bíboros, 600 Ft-ot adott.

A szintársulat a pénztár kezelését Kelemen Lászlóra bízta, két ellenőr felügyelete alatt. Pénztárkönyvet vezetett. A férfi tagok havi 20, a nők heti 6, Kelemen László heti 10.-Ft-ot kapott. Kelemen László elutazott Kecskemétre, hogy a szintársulat fenntartásához szükséges pénzt, egybegyűjtse. Ez idő alatt a társulat, -mivel nagyobb összegű pénzt kapott Protasevitz József színházi rendezőtől-, őt választották meg igazgatónak. Sikeres előadásokat tartottak. A kasszát Protasevitz egyedül kezelte. Ez ellen a társulat felzúdult és a vezetést ismét a viszatartott Kelemen Lászlóra bízta.

Az országgyűlés feloszlása után, a bevétel csökkent. Júli-26-i előadás után 34 krajcár maradt. A bevétel 24.-Ft 35 krajcár volt. Ekkor Festetics György gróf 400.-Ft-ot adott a társulatnak. Kelemen László ismét vidéken keresett segítséget. Debrecenbe küldött kérelmet, hogy ott tarthatnak-e előadást? Kérelmét a magisztrátus /államhivatal/ elutasította.

A bekövetkező hideg idő miatt, a széljárta faszínházban, több előadást nem tudtak tartani. Jövedelem nélkül maradtak. Kelemen László feladata az volt, hogy alkalmas társulatot találjon. A Helytartó Tanács útján állt elő a pesti szeminárium /papnevelde/ nem használt részével.

Azt a választ kapták, hogy az épület színházi elő-
alkalmas.

13./ Vármegyék segítsége

A megyék a kormánytól általában azt követelték, hogy a főváros-
ban ne tiporják el a nemzeti érzést és nyelv művelését, hanem
támogassák a magyar színészetet, a színészek ne legyenek hazá-
jukban zsellérek. Az anyagi eredmény azonban gyenge volt, mert
a vármegyék mindössze 428.-Ft-ot adtak.

Elképzelhető, hogy Kelemen László mily lelki fájdalmat élt át,
a tétlenség idején. Pest vm. még adott 160.-Ft.-ot.

A megyék megmozdultak, mert a Helytartó Tanács Podmanicky József
bárót bizta meg a magyar társulat újra szervezésével.

Podmanicky megállapodott Unwerth gróffal, hogy mely napokon hoz-
nálhatja a magyar társulat, a német színházat. Lavotta János
hegedűművész is tagja lett a társulatnak, 10 tagú zenekarral.

A vármegyék közül Pest, Gömör, Szabolcs, Csongrád, Csanád nyúj-
tott anyagi segítséget, összesen 1230 Ft. 30 krajcárt.

Igy a társulat rendezett viszonyok közé került. Egy-egy elő-
adás bevétele 1793 május havában 137 és 362 ft. között inga-
dozott. A keresetből szerényen megélték.

/Folytatás következik/

Bazsó Dénes

CSANÁDPALOTA FELSZABADULÁSA

Felszabadulás elsőbbségének kérdésében már különböző viták
zajlottak le. "Az első felszabadult község" megtisztelő cí-
re Csanádpalota, Battonya, Elek és Földeák tartott igényt.

Békés és Csongrád megyei Népfront Honismereti Bizottságok 1969-
ben olyan programot dolgoztak ki, hogy felszabadulásunk 25.

évfordulója alkalmából rendezendő ünnepséget elsőnek Battonya
községben tartsák, mivel a Vörös Hadsereg katonái elsőnek itt -
nyánál lépték át a román-magyar határt.

A 2.Ukrán Hadseregcsoporthoz csapatai azt a feladatot kapták, hogy Marosvárárhely-Temesvár-Arad vonalról támadva áttörjék a magyar-román határon kiépített védelmet, eljussanak a Tiszához és Budapest irányában mérjenek csapást a fasiszta hadseregre.

Az Ukrán Front 53.hadseregének 18.harcokocsihadtest felderítő osztaga 1944.szeptember 23-án reggeli órákban magyar földre lépett a Battonya délkeleti szélén fekvő erdőcske területre. Egy másik szerző szerint, -három tankból álló felderítő szakasz, ugyan ezen a napon délelőtt fél 11 órakor Battonya térségében átlépte a magyar határt a községben azonban nem hatolt be.

Szeptember 24-én az 57.hadtest 228.hadosztálya délelőtt 11 órakor benyomult Csanádpalotára és a községből 2 km-re fekvő nagylaki vasutállomásig terjedő vonalat érte el. Ezen a napon kora-délutáni órákban a 203.hadosztály egyik ezrede felszabadította Elek községet is.

Szeptember 25-én az 57.hadtest csapataitellenlökés érte, mely elől a 228.hadosztály Csanádpalotáról ideiglenesen kivonta erőit. Másnap a szovjet csapatok megújították a támadást és Csanádpalotával együtt Mezőhegyest és Makót is felszabadították. Ekkor a szovjet csapatok bevonultak Battonyára is. Tény az, hogy 1944.szeptember 23-án Battonyánál átlépték a román-magyar határt, de a községet nem foglalták el.

Ha figyelembe vesszük az időpontot, úgy szeptember 24-én elsőnek Csanádpalota fél 11-kor, Elek pedig ezen a napon kora délutáni órákban szabadult fel.

Komoly Pál

AZ ELSŐ CSANÁDPALOTAI KÖZGYÜLÉSI JEGYZŐKÖNYV

1944.december 26-ra összehívták Csanádpalotán a közgyűlést. A gyűlésen kb.150 személy jelent meg. Elsőnek Kamanistyák József szólalt fel ezen a gyűlésen és előadta, hogy 95 évvel annak, hogy Marx Károly ismertette a munkásságot a Kommunizmus előnyeiről és ő volt az aki a "Világ proletárjai"-t egyesülésre hívta.

Folytatta előadását azzal, hogy Csanádpalotára 1944.szeptember 24-én vonultak be orosz katonák, nem mint ellenség, hanem a munkásság felszabadítására, ha a Szálasi nyilasok nem állták volna útját és mi magyarok is a német fasizmus ellen fordultunk volna, akkor az ország lakossága nem szenvedett volna olyan nagy veszteséget.

Ezen a közgyűlésen megalakult Csanádpalotán a "Földmunkás Szakszervezet".

Vezetők: Erdélyi Lajos elnök,
Csókás Sándor másodelnök,
Gajda János jegyző,
Mucsi Mihály pénztárnok,
Kurunczi István könyvtáros,
Lakatos Péter és
Cs.Kovács József pénztári ellenőrök.

Megválasztásra került három választmányi tag is, névszerint: Sisák György, Barna Mihály és Daróczi Lajos.

Ezt követően megalakult a hetes bizottság, akiket a jelenlévők választottak meg.

Kamanistyák József titkár mellett Czene Gyula, Barna Mihály, Hangai József, Krobák Mihály, Erdélyi Lajos és Sisák György. Feloszólalásában Krobák Mihály előadta, hogy Csanádpalotán munkások élnek s jelenleg csupán egy független kisgazda van. A csanádpalotai volt Munkás körből a könyvtárat és butaságot át vitték az újonnan alakult Földmunkás Szakszervezetnek.

Ezen a gyűlésen Lasztóczy János főjegyző - korára való tekintettel - lemondott tisztségéről, mire a közgyűlés a megüresedett helyre egyhangúlag Kondorosi /Kodrán/ István választotta meg Csanádpalota község jegyzőjének. Adóügyi jegyzővé Halasi Sándort-, községi kisegítő írnoknak ifj. Madár Lajost.

A jegyzőkönyvet aláírták: Mucsi István jegyző és Kananis-tyák József titkár. A jegyzőkönyv másolati példányán "Magyar Kommunista Párt csanádpalotai szervezeté"-nek körpecsétje van.

Komoly Pál

CSANÁDPALOTA NEVEZETESEBB ÉVEI

-V.rész.Hivatalos iratok nyomán-

1859. Ujjá építették a parocia keleti szomszédságában lévő régi községházát, mely 1896 óta tantermeknek használtatik s régi községházának említik.
1860. Kezdetét vette az urbéri rendezés, ami után a község mint erkölcsi testület 125.kthold tanyaföld tulajdonosa lett. E területre, mely a Királyhegyesre vezető út jobb-oldalán terült el, tanyát építettek s a földet fele-bérletben hasznosították. Ezen a tanyán volt télen 8-10 darab bika, mely a csigai üszöggyűlyába is kiadtak nyárára 3-4 darabot, de a tehénlegelőre /csordajárásra/ is jutott belőlük. A földterület terméséből tartották a község istállójában elhelyezett 5-6 parádés /hintó/ lovakat, 6-7 db.kansertést és a község három közbíró-jának és 3 kocsisának természetbeni juttatását, de a község 5-6 koldusát is segélyezték.

Ugyanez évben jutott a község Csigába /ma Ujnagylakra és a Kendergyár felé vezető 20 öl széles/uttest mellett 7. lthold "csúrhejáráshoz"/sertéslegeltetéshez, hová a faluban lakók sertéseit reggel ki, este haza terelte a közösen fogadott ny. j. kanász. Itt 3 kutat ástak és a sertések fürdetésére 3 gödört létesítettek. A sertések száma 250-300 közt váltakozott.

1862. A Palotai tekintetes szolgabíró által közhirrre tétetik, hogy Nagy Lajos pénzhamisító a börtönből megszökött, aki öt kőre keríti, elfogja, az 4 ezer forintot fog kapni.

1862. Május 20. 56. szám. A Palotai tekintetes Szolgabíró által közhirrre tétetik, hogy a külföldön lévő emigránsok képei tartassa, ezen kívül a Kossuth pénz, a Kossuth szivar, Kossuth pipa, és Kossuth gyűrű bejelentendő.

/Hogy mégsem jelentették, ennek bizonyítéka, hogy az 1860-as években lebontott nádfödelekben, így a Győri József Orgona u. 55 számú nádfödelében bádogba csavart Kossuth pénzt találtak, de Orosz László nádfödelében is kardot találtunk./

1863. Olyan aszályos esztendő volt, hogy - nagyapáink szerint, de a községi iratok nyomán is áprilistól szeptemberig annyi eső nem esett, mint amennyi könnyet a lakosság elhullajtott a kiszáradt gabonáért és legelőért. Az inség azonban 1861. tavaszára éreztette hatását, amikor minden előző évi tartás elfogyott. Az állatokat dögvész pusztította.

1864. Név és házázsámszerint összeíratott, kinek hány és milyen állata pusztult el az 1863-as aszály miatt?

Elhulott: 3095 juh

694 sertés

481 ló

439 marha

1864. Közhirrre tétetik, hogy "Az ugynevezett Purgel Elöljárók folytán a Kincstári Földbérlet Társulattól gabonát senki ne vegyen, mert a vevő pénzét veszéjtheti.

/folytatás következik/

A GYŰJTEMÉNY GYARAPÍTÁSA

Csontos András egy darab régi pénzt adott.

Győri József Orgona u.55.egy régi kishagymaszedőt.

Kovács Ernőné Sirály u.14.sz.egy kútpucolót és nádfedő tüt.

Miss GáborRózsa u.27.regi képek Palotáról.

Kurunczi Mihályné Arany J.u.egy régi báli meghívót.

Terenczi Béla Hadak u.egy drótozott tálat és egy vaslutyít
/csizmahuzót/.

Egy.Kosztka Andrásné Sas u.38.egy pár 50éves csizmát.

ifj.Ádók István Béke u.19.sz.lakos,egy régi hivatalos iratchet
adományozott.

Zsigmond István Sirály u.egy régi szuronyt.

HEPTIKA

A több ezerholdas nagyságos asszony négy napszámot hivatott
Palotáról a kastély kertjéhek munkálására. Amikor a napszám-
sok a kert ajtajához értek,a nagyságos asszony csókra tartotta
a kezét. Hárman kezetcsókoltak,de a negyedik,a sor végén,arra
nézett. A nagysága felkiálltott:

- Álljanak meg!!!...az a hátsó mihaszna,gyűjjön vissza!
Aztán mongya,mért nem csókolta meg a kezemet,röktön elzavaram!

- Nagyságos asszony - mondta Hüttyüli - útközben vettem
csizme és most is érzem,hogy engem a heptika betegség kerülget
s nem akartam,hogy elkapja a nagyságos asszony.

- Maris!!! - kiálltott a nagyságos asszony - hozz egy bu-
ha karosszéket ennek az áldott jó embernek!

A szék már kint is volt.

- Most pedig menj az ispánhoz,mond meg neki,hogy egy kocsi-
tegyenek kettő köből búzát és kettő köből áppát,és vigyél azt
a jó embert is a lakására!Ugyanis valami hepcia betegség ker-
geti...

A három társ közül megszólalt az egyik, de csak halkán:
-Látjátok?....az a leghülyébb, aki mást butának néz...

Asztalos P.Kálmán

A nyugdíjas klubról

A rendkívüli zord tél miatt összejöveteleink megritkultak. Mindazon által programjainkat lebonyolítottuk; egymást szem-előtt tartottuk, hogy például betegjeinket felkeressük, az előadásokra hivatassunk stb.

A klub léte azért fontos, mert jóban-rosszban, szórakozásban kapcsolatot tartunk.

Klubbunk 3. éves évfordulóját január 30-án tartottuk a Fényes-vendéglőben. Tagjainkon vendégeink voltak: Fejes Ferenc tanács elnök, Antalné Agócs Mária PB titkár, Fekete János Tsz elnök, Németh Gyula ÁFESZ elnök, Megyesi István a makói Városi PB munkatársa, az MGTSZ Hámán Kató szocialista brigád és az ÉFSZOV Petőfi Sándor szocialista brigádja, Kinyó István újságíró, tehát azok, akik működésünket megalakulásunktól kezdve figyelemmel kísérik és segítséget adnak. Itt adta át Antalné Agócs Mária énnেকkarunk november 7.-i szerepléséért a köszönőlapot, és a Hámán Kató szocialista brigád virágcsokrot. Műsor után izletes vacsora, zene-tánc következett - a 120 létszám nagyon jól érezte magát!

Változatos előadások, vetítések is voltak: így az öt filmet titkár közül különösen szép volt a "Csodálatos Vargáné", Domján Edit szereplésével.

TIT előadás négy ízben volt: Dr. Bognár János belgyógyász

"Az idős korúak egészséges életmódjáról"- Fejes Ferenc tanács elnök "Községünk fejlődésének terveiről"- Dr. Szentpéteri Imre

"Erdély népművészetéről" és "Az öröklésről" tartott előadást.

Nagy létszámmal néztük meg a Rajkó-zenekar műsorát és a

"Nyilik a rózsa" nótaestet.

A Nőnapon férfitagjaink hóvirággal, cukorkával kedvesítettük, Tsz KISZ alapszervezete pedig képeslappal köszöntött bennünket. A Húsvét külön nagy örömet jelentett, hiszen meglepetés volt hogy minden tag egy kosárkát kapott, csokoládé, cukorka tojással. Ezt a figyelmességet elsősorban az ügyeskező Ferenczi-házaspárnak és Kovács Ernőnének köszönjük!

A makói nyugdíjasklub és a művelődési ház meghívására április 15-én tarka műsort adtunk, amelyen a gyermekszereplők mellett énekarunk, Kovács Ernőné versekkel /Asztalos P.Kálmán költeményeivel/ és természetesen Asztalos P.Kálmán népesséivel, eddével aratott sikert. A makói klub a szereplőket és a saját tagságát lángossal látta vendégül.

Mi, klubtagok is észleljük azt, hogy hozzátartozóink sokszor okkal-ok nélkül "rohanva" élnek. Talán ezért is keressük mi, magunk azokat a figyelmességeket, amelyekkel pótolni igyekszünk bizonyos hiány-érzetet, úgy gondoltuk, hogy tagjainkat névnapjukon egy-egy képes-lappal köszöntjük/-igy a "Marcelleket, Sándorokat, Lidiákat, Juliannákat stb./és ez nem nagy anyagi megterhelés, de a szeretet jele. Ezt jelenti az is, mikor tagjaink bárhova mennek üdülni, rokoni látogatásra stb. képeslapot küldenek egymásnak.

Figyel és ismételtén megköszönjük mindazt a segítséget, amit a helyi gazdasági egységek és társadalmi szervezetek adtak és adnak klubunknak.

Anyagi körülményeinkhez mérten - de igaz szívvél - a felépítendő tornaterem javára adakoztunk.

Markovics Géza
klubvezető

GYERMEKJÁTEKOK, MONDÓKÁK

/ Részlet a "Gyermekeknevelés a század elején" c. néprajzi gyűjtésből/

Április elseje a bolondozások napja volt, már régen is. Ha sikerült valakit becsapni, jót kacagtak rajta, mondva: "Április bolondja, május szanara! Fölnászott a toronyba, mögnézte, hogy hány óra/fél tizenkettő! bolond mind a kettő!" Elődeink előszeretettel tréfálták meg az olyan személyt, aki se írni, se olvasni nem tudott. Egy papírra ráírták neki: "Csiri-biri kanveréb, a bolondot küld elébb." S akihez küldték, az tovább küldte, miközben jót nevetett a tréfán. Húsvét előtti napon, nagyszombaton délelőtt, amikor a harangok megszólaltak, minden lány, asszony, gyerek söprűt ragadott. Az udvart, házat körülszaladva söprögették, miközben így hajtogatták: "Kigyók-békák távozzatok a háztól!" Nagyszombaton délelőtt festették a lányok a piros tojást. Barna színű tojást is festettek, hagynahéj és dióhéj főzetében. A fiuknak a 20-as években szagos szappanból készítették a locsolóvizet. A szagosvizes üvegre vékony túldarabot tettek és cérnával körültekerték. Húsvét másnapjának reggelén a lányok csapatosan jelentek meg a lányosházaknál és szöveget a mondókákat mondták.

1. Én kis kertész legény vagyok,
Rózsákat locsolgatok,
Megkérdezen az a nnyát,
Szabad-e meglocsolni a kislányt?
2. Zölderdőben jártan, kék ibolyát
láttan, el akar hervadni, szabad-e
locsolkodni?

A felnőtt legények a lányokat, kivonszolták a kúthoz, ahol rázuditottak egy vödör vizet, nehogy "gugás" legyen.

Az asszonyoknak, menyecskéknek kantából öntötték a markukba a vizet, de azok bizony szembe loccsantották a locsolkodót a narók vízzel. Húsvét keddjén a lányok locsolták meg a férfiakat.

Pánczél Józsefné

JELENÜNK KRÓNIKÁJA

Tűdőszűrés A Tűdőgondozó Intézet január 21-31-e között tartotta meg a szokásos szűrővizsgálatokat a művelődési házban.

Diszitőművészeti szakkör A téli szakköri foglalkozásokon a szakkör tagjai a kalocsai minták különböző változatait készítették el. A foglalkozásokon TIT-előadások is voltak.

Többek között Dr. Nagyfalusi Mária : Az egészséges életmódról, Völgyes Lajos: Középázsiai útjáról, Dr. Tóth Ferenc: Mahói ir - dalni enlékekről, Tóth Tamásné: A gyógyfüvek szerepéről tartott előadást.

Inyencek klubja A TIT keretében második télen működik a klub, Batta János napközi otthoni konyfőnök vezetésével.

Ezúttal a napközi otthon diákjai - több, mint 20 fő - ismerkedtek meg főzés tudományával.

Farsangi karnevál Az általános iskola február 10-én tartotta a hagyományos farsangi karnevált a művelődési házban.

Trócslicz Zsuzsa köszöntője után a VIT-et szimbolizáló jelmez - zések csoportja vonult fel elsőként.

Ezután a 57 ötletesebbnél-ötletesebb csoportos és egyéni jel - mezek vonultak fel.

Kulturális szcenle A csanádpalotai 2160.sz. Petőfi Sándor utti - csapat március 2-án tartotta kulturális seregszenléjét, a mű - velődési házban.

A művelődési ház zsúfolásig megtelt színháztermében 22 elő - adást mutattak be. A jól sikerült kulturális seregszenle be - vételét a tornaterem építésének támogatására ajánlották fel rendezők.

CB-rádiós vetélkedő A nagysikerű, színvonalas CB-rádiós VII - vetélkedőn Csanádpalota Nagyközség valamennyi KISZ-alapszervezete részt vett.

A jó hangulatú vetélkedőt bált követte, amelyen Ghyczy Tünde bűvész is., fellépett.

Hazánk felszabadulásának 40. évfordulója tiszteletére községi ünnepséget tartottak a Felszabadulási emlékműnél.

A koszorúzás után a művelődési házban ünnepi nagygyűlést tartottak.

Az ünnepség kultúrnapossal zárult.

Május 1-e. A Május elsejei felvonulást a község lakossága a hagyományosan feldíszített utcákon már a kora reggeli órákban megkezdte, amely a sportpályán vidám majálissal végződött.

Számítástechnikai szakkör A Kelenen László Művelődési Ház keretében 1984. októbertől működik a számítógépes szakkör, Spák Imre tanár vezetésével. 15 diák tanulja a technikai ismereteket.

Pánczél Józsefné

59. 12.

1985, november.

u

P A L O T A I

K R Ó N I K A

Honismereti, helytörténeti közlemények

Kiadja: A csanádpalotai Nagyközségi Közös Tanács
Keclemen László Művelődési Ház, Honismereti
Köre

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Felelős kiadó: Erdélyi Lajos művelődés ház igazgató

KÉZIRAT GYANÁNT

/folytatás/

14./ Busch Jenő

A német színházat Busch Jenő átvette Unwerthtől. A Helytartó Tanács a magyar színházat is az ő vezetésére bízta. Busch a két színház ruhatárát egyesítette és változatos műsort adott a közönségnek. Kelenen László, igazgatóhelyettes lett. Kelenen László anyagi helyzete a szűkös fizetés mellett, nem javult. Régi adóságait csak nehezen tudta törleszteni.

A következő évben /1794/ Busch ellen a panaszok egyre szaporodtak, mert a német színészeivel együtt, kezdte ócsárolni a magyar színészeket, előadásokat. Nagyobb ünnepeken pedig, nem engedett magyar előadást tartani. Meg akarta bizonyítani a magyar társulatot, hogy a német színház megszabaduljon, a veszedelmessé válló magyar színtársulattól.

A magyar társulat felszerelésének legjobb darabjait lefoglalta. Kelenen László visszaszerezte és gondosan őrizte. Társulati gyűlést hívott össze.

Busch elhatározta, hogy erős ütéssel porbasulytja a magyar színészetet. Ez az ütés az volt, hogy lemondott az igazgatósról. Ez azt jelentette a társulatra, hogy játékaikat nem folytathatják, mert a kezében lévő felszerelést nem adja vissza. Kelenen László indítványára április 15-én a Helytartó Tanácshoz fordult a társulat. Felpanaszolták a Busch által előidézott sérelmeket:

- a./ Hirtelen távozásával, létalapjuk tönkrement.
- b./ A meggyéktől évvégéig szóló páholybérüket vett fel, amit nekik kellett befizetni, ellenérték nélkül.

c./ Amíg a vármegyéket nem értesítik erről a botrányról és ezek engedélye meg nem érkezik, addig is előadásukat folytatni akarják.

d./ Rendkívül nehéz helyzetük lett, mert Busch a budai faszínházban lévő díszleteiket, felszerelésüket részben elvitte, a többit használhatatlanná tette. Ezért saját színházukban sem játszhatnak.

A Helytartó Tanács megbízta Ziczhy Károly grófot, hogy az ügy intézését végezze el. Ziczhy Károly rávette Busch Jent, az igazgatás folytatására, egy évig. Busch elvállalta és kötelezte magát, hogy a magyar társulatnak is gondját viseli.

15./ Új igazgatók

Busch Jenő 1795. április 1-én, vesztetésegre hívatkozva, lemondott az igazgatásról. A magyar színészek tanácsatosan álltak, az új helyzettel szemben. Pénzüik nem volt.

Szentkirályi Lászlónak sikerült Pest megyétől, a társulat részére, némi pénzt kicsekközölni. A kapott pénzt Kelenen Lászlóra bízta, mint újra választott igazgatóra, hogy ossza szét a tagok között. Így a színészek megélhetését biztosította és a játékaikat ismét megkezdhették.

Az új másor összeállításán meglátszott Kelenen László magyar ízlése és gondolkozása.

Nemcsak magyar darabokat adtak elő sikeresen, hanem magyarra fordított darabokat is.

Sely Ferenc színész, aki mindenáron igazgató akart lenni, mindent elkövetett, hogy Kelenen Lászlót lebuktassa.

Azt a vádat hozta fel ellene és hugai ellen, hogy a színház öltönyeit a színházon kívül viselték. Követelte Sely Ferenc pár barátjával együtt, hogy Kelenen László mondjon le.

Szentkirályi erélyesen fellépett Kelenen László mellett.

Sely és barátai visszavonultak. Kelencen Lászlót azonban elkövetlenítették az alaptalan és szünni nem akaró rágalnak. Megvált a társulattól. Sely lett az igazgató. Ettől kezdve a társulat ügyei leirhatatlanul rosszul mentek. Bevételük alig volt. A pénztáros kénytelen volt a közönségtől koldulni.

Kelencen László összehívta a színészeket és újra felajánlotta régi tervét, hogy az ő vezetésével menjenek vidékre.

/folytatása következik/

Bazsó Dénes

CSANÁDPALOTA NEVEZETESEBB ÉVEI

VI.rész. Hivatalos iratok nyomán.

1864. Megkezdtek a Ferenc József főutca /na: a Köveggy felé vezető műút feltöltését, mely munkáért az ott dolgozók napi egy tányér levest kaptak. Ezt az utcát még az 1920-as években élő 70-80 éves öregek leveses utcának nevezték. Erről tanuskodik egy községi hirdetnény is, mely szerint: "A Leveses utca feltöltésénél mindenki részt vehet."

1864. A "6119-1864 k.i.99.című Csanádnegye Kormányától" című irat arról tanuskodik, hogy Palotának már ekkor volt postamestere, aki az irat szerint a plébánost rágalnazva, más negyébe költözött. A postamester neve: Kozinczi Géza.

Ekkor még lóháton vitték és hozták a postai küldeményeket és elő volt írva, honnan mikor indul és hová mikor érkezik?

1.:

1864. Gyuri szabót, akit a 48-as szabadságharc leverése után Major János helyi plébános a templontoronyban bujtatott, az előljáróság és a lakosság megbízásából Aradra ment és nagyhirű ékesszólásával Dajcs-buzát hozott az éhező lakosságnak. /Dausch nevű gabonakereskedőről nevezték Dajcs-buzának/. A kölcsönbuzát soha nem kellett megadni, mert a község keleti szegélyén lévő Kenderföldöket egy évi használatra adták a kereskedőnek, aki pedig a lakosságnak felesbérletre adta.
1870. Az egészségügy érdekében letelepedett Palotára az első orvos, kiről csak később derült ki, hogy a doktori címet "jogtalanul bitorolta".
1872. Állandó postahivatal létesült Palotán. Ugyanez évben befejeződött az urbéri rendezés.
1873. Orvos kerül a faluba, de a lakosság idegenkedik tőle /az első szélhámosság miatt/, így az előljáróság közhirrététellel figyelmezteti a lakosságot hogy aki 7. éven aluli gyermekéhez, ha beteg, nem hív orvost, a Járási Szolgabíró ur mindazokat megbünteti!
1873. Január 1. közhirré tétetik, hogy amely gazda fonyóházakat enged 10 forint bírsággal fog megbüntetni. /Fonyóháznak nevezték azt a házat, hová esténként összejártak a házilag feldolgozott kendert fenni s közben beszélgettek, daloltak és citeráztak./
1873. A fiatalságokat, kik 8 óra után az utcán dembéroznak, 5 forint bírsággal büntetnek! Hirdették március 30-án.
1874. június 19. "Tánc, zene az aratási munkálatok miatt vasárnaponként is ezennel beszünttetik és tiltatik - miért is figyelmeztetik a lakosság, hogy lányait, fiaikat és családgyeiket a táncolástól visszatartsák".

1880. Gyógyszertár létesül a községben, de a gyógyszerészek gyakran változnak, mert a lakosság bizalmatlan a gyógyszerekkel.

1882. Szántóvá teszik a község északnyugati szélén elterülő Szőlő-földeket, mely kettőszáz négyszögöles darabokban volt kimérve. Nagyapáink szerint több értékű gabonát tudtak rajta termelni és nem látták értelmét a szőlővel való foglalkozásnak. Mások szerint a filoxera ölte ki, noha ez utóbbi gyanús, mert még az 1920-as években is volt egy-két szőlővel telepített terület.

Asztalos P. Kálmán

HARANGOK FELAJÁNLÁSA

A volt Csanád megyei községek lakosai 1848. Nyárhó /juli/ 11. napján tartott köztanácskozási ülésén egyhangúan úgy döntöttek, hogy a haza iránti szeretettől vezérelve, magukat a nemzeti őrsereg sorai közé felvenni nem csak, hogy önként jelentkeznek, de akik erre a szolgálatra alkalmasak, azokat névjegyzékbe foglalva ki is állították.

A községek lakosai egyben azt is kijelentették, hogy ők a haza érdekében, teljes odaadással harcolni is fognak. Később 1849. Télhó /január/ 5. napján kelt és a Honvédelmi Bizottmányhoz címzett levélben /Csanád-/Palota, /Csanád-/Apáca és Pitvaros község előljárói a lakosság nevében kijelentik, hogy a meglévő harangjaik közül egy-egy nagyobbik harang - abban az esetben, ha azokra a hazának szüksége lesz - hazafiui kötelességnek eleget téve az első felszólításra átadják.

Komoly Pál
Szeged

GYERMEKJÁTEKOK, MONDÓKÁK

/ Részlet a "Gyermeknevelés a század elején" c. néprajzi gyűjtésből. /

A "pendelyes gyerek" elnevezés a század elején közismert volt, mivel a kisebb gyermekek a téli hónapokban a "gyorstüzelő", nyitott, kezes lábas bugyiban teleltek ki, de ha beköszöntöttek a melegebb napok, azután csak egy szál hosszú ingben, "pendelyben" voltak. Az iskolás gyermekek a nyári napokat ingben és bő, ráncos gatyában töltötték, amely szintén olyan volt, mint a pendely.

A gyermekek munkára nevelése már pendelyes korokban elkezdődött. A lányok munkára nevelését a háztartásban kezdték. Söprögetéssel, törölgetéssel, locsolással. Érdekes volt a kis lány számára a kilyukasztott köcsöggel mintákat rajzolni a földre. Azután a mosogatást, főzést tanulta. Előbb csak "jácásibu". Egy csipet tésztát kapott, órákig eljátszogatott vele. Mosáskor a teknő mellé állt és egy "babaruhával" tanulgatta a mosást. Az élet neheze akkor kezdődött, amikor "kiscselédnek" /kanásznak, libaháasztornak állították el gyermeküket a szegény, nincstelen szülők. Mivel az éhes állatok - libák; disznók - korán ébresztőt csináltak, az álnos kis cselédnek. Az állatok őrzésén kívül a gyerek dolga volt a lóhajítás. "Lóhajító" volt a szántásban, vetésben, ekézésben. A gyerek az aratást a kötél teregetésével kezdte, de próbálgatta a kötélesinálást is. Kereszteléshez a kéveket hordta össze, s amíg a felnőttek kereszteltek, a gyerekek huzatták a nagygereblyét. Szokás szerint a gyerek "bögözte föl a tallót". Az iskolából kinaradt /12-13 éves/ lányok, fiuk voltak a narokszedők, "narokverők", akik már a kévekötésbe is besegítettek a kaszásnak. Az erősebb fiúgyermek pedig már kezdte próbálgatni a kaszálást. A gyerektől, már egészen kicsi korától kezdve megkövetelték a vallásosságot és az öregek iránti tiszteletet. A felnőtteket nagázní kellett még az idősebb testvéreket is. A felnőtteknek sohasem volt szabad visszafeleselni. Azt, hogy nem igaz, vagy hazudik, a gyerek sohasem mondhatta egy felnőttnek. A felnőttek beszélgetésébe, tanácskozásába egy gyerek sohasem szólhatott bele. Ha vendégek voltak, akkor a gyerek nem hangoskodhatott, a felnőtt férfiak között nem "lódöröghetett", hanem illendően hátra kellett húzódnia a kenencepadkára, vagy az ajtó nőgé.

A legnagyobb illetlenség lett volna egy gyereknek a felnőttek társaságában fütyürészni. Felnőtt leánynak fütyülni erkölcstelenségnek, bűnnek tekintették nagyszüleink idejében. Azt mondták rá: "Könnyezik a Mária" vagy "Elfordul a Mária".

A restséget elítélendőnek tartották. Különösen lányoknál, akiket még e század elején is a család kiszolgálására neveltek. Ha az idős nagyszülő egy pohár vizet kért, akkor minden gyereknek - lányoknak különösen - ugrani illett. Amikor a kinti, mezei munkában az egész család egy kantából, vagy egy kórsóból ivott, az illem megkövetelte, hogy a családfő igyon elsőbb és utána a családtagok, kor szerint. A mosdáskor - mivel egy törülközőt használtak - a családfőnek adták elsőbb a törülközőt, a többi pedig várt sorára. Kettő egyszerre nem törülközhetett, mert mint mondták: összevesznek.

Régen az élelem megbecsülésére nevelték a gyermeket. Evés előtt és evés után imát kellett mondani. Ha egy falat kenyér leesett a földre, felkellett venni, megfujni, megcsókolni és megenni. A kenyeret a felnőttek szegtek meg és szép simára szelték. Aki a kenyér megszegésekor nem simára vágta le a "pilist", annak azt mondták: "Nem jó biró lönne belülled". A kenyérszelés után a kenyeret el kellett tenni, hogy "Né szógájjon itt soká a kenyér". Ne álljon az asztalon. Az étkezés befejezésekor a tányért egy darab kenyérrel, vagy kenyérhéjjal ki kellett törülni és megenni, hogy: "Jó idő lögyön". Holott az étel megbecsülése volt a fontos.. Evéskor bicskát, kést élivel fölfelé hagyni az asztalon azért nem volt szabad, mert: "Csajja a szögénységöt".

/ folyt.következik/

Pánczél Józsefné

J e l e n ü n k k r ó n i k á j a

Jelölő-gyűlések. A június 8-i tanácsstag és póttanácsstag választásra április 15- én két körzetben megkezdődtek a jelölőgyűlések. A 19-es számú választókerületben került jelölésre Antalné Agócs Mária a nagyközségi pártbizottság titkára. A megjelent 56 választópolgár egyhangulag tanácsstag jelölté nyilvánította, míg a másik jelölt 49 szavazattal nyerte el a jelöltséget.

Tanácsstagok névsora:

Csanádpalota megyei irányításu nagyközség tanácsstagjainak és póttanácsstagjainak névsora választókerületenként:

	<u>Tanácsstag:</u>	<u>Póttanácsstag:</u>
1. választókerület	Gál László	Jancsik György
2. választókerület	Ádók István	Juhász László
3. választókerület	Bombolya László	Győri László
4. választókerület	Kriván Lajosné	-----
5. választókerület	Mucsi István	Asztalos Péterné
6. Választókerület	Tokai Mihály	Erdélyi Imre
7. választókerület	Jancsik György	Hangai Józsefné
8. választókerület	Fekete János	Pusztasándorné
9. választókerület	Mari László	Vágvölgyi Jánosné
10. választókerület	Oláh Sarolta	Perneki Lászlóné
11. választókerület	Czabarka Andrásné	Kruzslicz László
12. választókerület	Fejes Ferenc	Dr Hegyes Lajosné
13. választókerület	Galgóczi Mihály	Nagy György
14. választókerület	Kovács László	Nagy Éva
15. választókerület	Lakita Jánosné	Hadobás Sándorné
16. választókerület	Bogdán Istvánné	Bakai Katalin
17. választókerület	Perneki László	-----
18. választókerület	Kovács Sándor	Steik Mátyás
19. választókerület	Antalné Agócs Mária	Kovács Istvánné
20. választókerület	Barta Józsefné	Daróczi László
21. választókerület	Szabó István	-----
22. választókerület	dr Kriván Gyula	-----
23. választókerület	Horváth Gyula	-----
24. választókerület	Szentmiklósi Gábor	Benke József
25. választókerület	Csókás András	-----
26. választókerület	Ponta Judit	Hangai Mária
27. választókerület	Sipos Sándor	Szántó István
28. választókerület	Varga Antal	Kerekes Gizella
29. választókerület	Igaz Árpádné	Asztalos Pál
30. választókerület	Trényi Marcellné	Molnár Elemér
31. választókerület	Kerekes Antalné	Biró János

A nagyközségi tanács alakuló ülésén elnöknek Fejes Ferencet, elnökhelyettesnek Lakita Jánosnét és Sipos Sándort választották. Továbbá megválasztották a végrehajtó bizottságot és a munkabizottságok tagjait is.

. / .

A gázhálózat fejlesztése Az Arany János, a Páva utcákban és a Hadak útján épült gázelosztó-vezeték nyomás alá került. Az Akácfa és Ady Endre utca vezetékének műszaki átadása megtörtént. Továbbá a Gyöngyvirág, Szegfü és Fészek utca egy szakaszának átadására kerül sor. Tervek szerint ez évben gázvezeték készül még a Kelemen tér, a Rákóczi utca és a Marx utca lakói számára.

Szilárdburkolatu ut építése A Rózsa és a Tolbuhin utcák szilárd burkolatu útjainak kijavítása, valamint az Arany János utcai műút felújítása után lakossági összefogással szilárd utburkolat épült a Csalogány és a Fészek utcában, mintegy 550 méter hosszúságban.

Belvizelvezető csatornahálózat Az év első felében 2 millió 103 ezer forint költséggel elkészült a Tompa, a Vörösmarty, a Rákóczi utcák egy-egy szakaszának, a Szabadság utcának pedig a teljes belvizelvezető csatornahálózata. Jelenleg a Kálmány Lajos utca és az Orgona utcai csatornák kiépítése van folyamatban. A munkálatokat a Tisza-Maros Vizgazdálkodási Társulat végzi.

Nyugdíjas-találkozó

A Szabadság MgtSz ez évben is megtartotta hagyományos nyugdíjas találkozóját a Fényes vendéglőben. Az ünnepséget Kovács Gábor a Hazafias Népfront nagyközségi bizottságának titkára nyitotta meg, köszöntve az egybegyűlt idős nyugdíjasokat. Elsőként az uttorók adtak műsort, Pusztai Sándorné tanárnő vezetésével. Ezt követve Markovics Gézáné, a nyugdíjas klub vezetője nótacsokorral köszöntötte az ünneplő nyugdíjasokat. Immár több mint egy évtizedes hagyománya van a gyémánt és aranylakodalmukat ünneplő párok köszöntésének. Gila Mihályné anyakönyvvezető köszöntője után a házassági évfordulójukat ünneplő párok megújították a hatvan és ötven év előtti fogadalmukat.

A Tsz. vezetősége pedig - a jókívánságok mellé - átnyújtotta a szép virágcsokrokat és a szokásos ajándékot.

Az ideai gyémántlakodalmaskok: Gassó András és Neje Varga Róza, Sulyok Imre és Kovács Amália, Halasi Boldizsár és Dinnyés Mária, Turi Kálmán és Kenderes Julianna. Aranylakodalmaskok: Gajda János és Flórián Erzsébet, B. Kovács László és Asztalos Julianna, Tóth László és Varga Mária, Asztalos Sándor és Asztalos Erzsébet, Kovács J. Dezső és Lehoczki Ilona, Ecsédi István és neje.

Ez alkalommal 18 új nyugdíjast köszöntött a tsz vezetősége, akiknek virággal és ajándékkal tették emlékeztetése a nyugdíjba vonulásuk napját.

Fekete János a Szabadság Mgtsz. elnöke mondta el ezután ünnepi beszédét. S végül finom ebéddel látták vendégül a nyugdíjasokat.

Csanádpalota felszabadulásának 41. évfordulója
alkalmából szeptember 22-én koszorúzási ünnepséget tartottak. A felszabadulási emlékműnél koszorút helyeztek el a nagyközségi tanács, a nagyközségi pártbizottság, a nagyközségi KISZ bizottság az általános iskola, a Szabadság és Béke Mgtsz, az AFESZ, az Építőipari Szövetkezet, valamint a szülőfalujukba hazalátogatók képviselői. Ezután a helyi pártbizottság székházának tanácskozótermében - ünnepélyes külsőségek között - megalakították a községből élszármazottak baráti körét. A mintegy 50 vendég a baráti kör elnökévé választotta Szendrei Jánost, a szegedi Juhász Gyula Tanárképző Főiskola főigazgatóját, titkára Ludányi Andrásné, a csanádpalotai általános iskola igazgatója. A vezetőség tagjai: Halász Árpád, a Minisztertanács Tanácsi Hivatalának főosztályvezetője, Dér István festőművész, főiskolai adjunktus, Hajas Pál, a mezőgazdasági tudományok kandidátusa.

Falugyűlés: Szeptember 23-án a Kelemen László Művelődési Ház nagytermében megtartott falugyűlésen mintegy 430-an vettek részt. Az elnöklő Gál László köszöntötte a résztvevőket - köztük Kamenszky Péter az MSZMP Csongrád megyei Bizottságának politikai munkatársát, Antalné Agócs Mária, a nagyközségi pártbizottság titkárát - majd Kovács Gábor a Hazafias Népfront nagyközségi Bizottságának titkára beszámolt a népfront öt évben végzett munkájáról, a település fejlődését szolgáló társadalmi feladatok végrehajtásáról.

Ezután Fejes Ferenc, a nagyközségi Közös tanács elnöke tájékoztatta a résztvevőket a tanács hatodik ötéves terv végrehajtásáról, a hetedik ötéves tervkonceptióról, továbbá bejelentette: a község lakosságának több mint 70 százaléka elfogadta a tanács javaslatát a településfejlesztési hozzájárulásról. Családonként 800.-Ft lesz a településfejlesztési hozzájárulás. A beszámolót követő felszólalások után sorkerült a népfront helyi testületének újjáválasztására. A falugyűlés egyhangulag elfogadta a jelölő bizottság javaslatát és 31 tagú községi bizottságot választott. Elnök: Gila Mihály, alelnök

Oláh Sarolta, titkár: Kovács Istvánné. Megyei népfronttertekezletre megválasztották küldöttnek: Kovács Istvánnét, Kovács Gábort, Gila Mihályt és Kovács Sándornét. Megyei népfront bizottság tagjává Kovács Sándornét. A 9 tagú elnökség: Kovács Istvánné, Gila Mihály, Oláh Sarolta, Gál László, Fejes Ferenc, Kriván Mihályné, Kovács Gábor, Asztalos P. Kálmán, Vass Imréné.

A falugyűlés alkalmával a Hazafias Népfront nagyközségi bizottsága kitüntetésekkel adott át a társadalmi munkában élenjáróknak. Kiváló Társadalmi Munkás kitüntetést kapott: Batta János, Farkas József, Gila Mihály, idős Laczi István, Mezőfi Tibor, Oláh Sarolta, Pusztai Sándor és Tóth Tamás. Erdemes Társadalmi Munkás kitüntetést kapott: Bajér Mihály, Batta Sándor, Blaskó Sándor, Gáspár Zoltán, Gyész Zoltán, Hadobás László, ifj. Hanczik György, Huszár Kálmán, Kovács Istvánné, Kovács László, Kriván Antal, Krobák Ferenc, ifj. Laczi István, Mari Imréné, Mélykúti Mihály, Nagy György, Pánczél Józsefné, Pintér János, Rácz Péter, Szabó Istvánné.

Pánczél Józsefné

A nyugdíjas klubról

A nyáron tagjaink többségénél unokák nyaraltak, sok volt a munka, de a szórakozásra is jutott idő. A gyopárosi fürdőben kétszer voltunk, amit már évenként visszatérően felkeresünk. A két kirándulás költségeit részben tagdíjunktól, részben pedig az ÁFÉSZ támogatásából fedeztük.

Gyönyörű kirándulás volt - 42 fővel - a kecskeméti, ahol idegenvezetővel Kecskemét sok szép nevezetességét megnéztük: a nagytemplom, a városháza reprezentatív negyteremt stb., majd délutáni órákban a szép fekvésű, termálovízű Tóserdő-fürdőben lubiskoltunk.

Ehhez a kiránduláshoz a szegedi Művelődési Központ biztosított kedvezményes autóbust.

Régi, jó kapcsolatunk van a pitvarosi Pávakörrel. Juliusban meghívtak bennünket egy zenés vacsorára, Pitvarosra, ahol a szép vendéglőben, jó vacsora és hangulatos zene mellett szórakoztunk.

Az Ópusztaszeri alkotmány-napi ünnepségre a KISZ-től kaptunk meghívást, s ott 4 tagunk volt. Ugyanaznap klubunk tsz. nyugdíjasai a termelőszövetkezeti ünnepségen részesültek ünneplésben és vendéglátásban.

Köszönettel vettük a helyi vöröskereszt alapszervezet kedvességét és figyelmességét, mert megrendelte számunkra a Családi Lapot, amit szívesen olvasgatunk. Jól esett a Petőfi Uttörőcsapat vezetőjének levele, melyben a kapcsolat szorosabbá tételét kívánja velünk.

A nyár folyamán egy hónapos szünetet tartottunk, de kapcsolatunk akkor is élt, hiszen ezidő alatt is meglátogattuk betegeinket ajándékkal, képeslappal, nótával, szép szóval köszöntöttük Gizelleáinkat, a Lászlókat, Ilonákat, Annákat és a többi - és sanos végső búcsút vettünk két tagunktól: Vass Lajosnétól és Szathmáryné Tóth Vass Erzsébettől.

Az őszi beálltával találkozásaink sűrűbbé fognak válni: hetenként kétszer és gondoskodunk arról, hogy ezek az összejövetelek színessé, szórakoztatóvá váljanak. Összeállítottuk a TIT sorozatot, lesz mozibérlet, és a már hagyományos találkozásunk is meg lesz tartva.

Markovics Gézáne
klubvezető

Népfronttanácskozás A Hazafias Népfront újjáválasztottt csanádpalotai bizottsága megtartotta első ülését a Kelenen László Művelődési Házban. A tanácskozáson a kilenc tagú elnökség s a 31 bizottsági tag szinte hiánytalanul megjelent. Gila Mihály, a népfrontbizottság elnöke köszöntő szavai után ismertette a testület éves munkaprogramjának tervezetét. Ezek között szerepel a nagyközség tisztasága, szépitése, a környezet védelme, a társadalmi munkaakciók szervezése. Mindehhez kéri majd a tanácstagok támogatását és együttműködését.

A tanácskozás következő napirendi témájaként a hulladékgyűjtési akcióról Kovács Istvánné, a népfrontbizottság titkára beszélt. Elnondotta, hogy a hulladékgyűjtési akciók új átvevőhelye a Kossuth utca végén, a volt Tűzép telep helyén lesz. A gyűjtésből származó jövedelmet gyermekintézmények segélyezésére, 20%-át pedig az akcióban részt vevő gyermekek jutalmazására fordítják.

A NOSZF 68. évfordulója tiszteletére nov.5-én községünkben koszorúzást tartottak. A felsőbb párt-, állami-, tanácsi és ifjúsági szervezetek, gazdasági egységek koszorúzást tartottak a Felszabadulási Emlékműnél. A koszorúzás után a Kelenen László Művelődési Házban tartott ünnepi nagygyűléssel emlékeztek meg az évfordulóról. A nagygyűlés résztvevőit Antalné Agócs Mária, a nagyközségi pártbizottság titkára köszöntötte. A gyűlés ünnepi szónoka Dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára volt.

Az ünnepséget az általános iskolák kultúrműsora tette színesebbé. A műsor befejezésével az ünnepség résztvevői az enelei ternekekben kiállított árúbemutatót tekinthették meg. a Szegedi Ruhagyár, az ÉPSZÖV, valamint a TÖMCI által készített termékekből. Az ÁFESZ a "Korszerű táplálkozás" címmel állított ki élelmiszereket, élvezeti cikkeket és hasznos füzetekkel látta el az érdeklődőket.

Pánczél Józsefné

A GYŰJTEMÉNY GYARAPÍTÓI

Mészáros Sándor Nefelejcs u.2. egy náktörő fanozsarat.
Erdélyi György Páva u.7. egy réznozsarat és sztahanovista kitüntetések.
Kurunczi János Ibolya u.2. 1800 korabeli kruzert /krajcárt/ adott.
ifj. Ádók István Béke u.18. egy sérvkötőt, melyet az 1800-as években "haskéregkötőnek" neveztek és régi képeket.
Németh István Széchenyi u.43. egy végelbocsájtólevelet 1881-ből és egy "Első szentáldozási képet".
Szabó István rendőrzászlós Délibáb u. egy régi "Találkozó emléklapot" és több régi iratot.
Kriván Lászlóné Táncsics u.13. történelmi képeket és szépirodalmi folyóiratokat a század elejéről.
Kovács Gábor Lenin u. egy Hitelszövetkezeti Betétkönyvet, egy régi báli néhész meghívót, pótbeszolgáltatási igazolást, egy régi levelet Ronániából és egy adóívet.
Tari Antal Ibolya u.12. egy szeghúzás kalapácsot, melyet a régi Kanta-Palota /Tehénjárás földbányája/ környékén találtak.
Pálovics Zoltán Tolbuhin u.45. egy munkakönyvet adományozott.
Kodrán Lajosné Orgona u.12. egy régi húzó mérleget.
Erdélyi András buzasor 6. Kéziratok a "Japán vendéglő" építéséről és a palotai kisiparosok és kereskedők körének alakulásáról 1903-ból.

A HONISMERETI KÖR MUNKATERVE 1985-86.

1. A Palotai Krónika további írása és megjelentetése, mely a múlt nevezetesebb eseményeit ismertette a jelenünk krónikáját is tartalmazza.
2. A régi eszközök, szerszámok és hivatalos iratok további gyűjtése és elhelyezése a tanács által engedélyezett helyiségben, ahol kiállításra is sor kerül.
3. Falutörténeti előadások, úgy az ifjúság, mint a többi korosztály részére.
4. A szokáshoz hiven, az érdeklődő ifjúságnak határ bemutatást tartunk a történelmileg nevezetesebb területeken, ahol a Móra Ferenc Múzeum részéről már ásatások is voltak.

De sor kerül a Fekete-halon; a csigai "Dózsa-dombok"
a Rác-ut; a Földbánya megtekintésére, ahol az 1200-as
és az 1300-as években Vár-Palota volt.

5. Az 1973-ban megkezdett múzeumi látogatások folytatása
Csongrád megyében.

.-.-.-.-.-

A felsorolt tervek maradéktalan megvalósításával kapcsol-
latban a heti összejöveteleket továbbra is szorgalmazzuk
s így a fentebb említett tervek megbeszélésére is mód
adódik.

Asztalos P.Kálmán

Véradók kitüntetése

A Vöröskereszt csanádpalotai közösségi alapszervezete
november 6-án, - a GAMESZ helyiségében - a Magyar Vörös-
kereszt által adományozott kitüntetésekkel adott át 15
véradónak. 30 véradás után a "Kiváló Véradó" kitüntetést
arany fokozatát kapták: Ozene Gyula, Gajda Marcell, Luczó
János és Némethi Bálint. A 20-szoros véradás arany foko-
zatát kapta: Bajcsi János, ifj. Boros János, Nagy Antalné és
Veres Kálmán. A 15-szörös véradás ezüst fokozatát kapta:
Bagyinka Jánosné, Deli Sándorné, Gazsó István és Kecskemé-
ti József. A 10-szeres véradás bronz fokozatát kapta
Batta Sándor, Boros László és Gazsó Józsefné.

Pánczél Józsefné

